Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01009-2021-

(S)

imgl

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m kovo 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2023 m. kovo 10 d. paduotu **atsakovės mažosios bendrijos "Darnus NT vystymas"** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 13 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 13 d. nutarties, kuria pakeistas Panevėžio apygardos teismo 2022 m. liepos 1 d. sprendimas ir ieškinys dėl nuostolių atlyginimo iš dalies tenkintas bei atmestas priešieškinis dėl nuostolių ir netesybų priteisimo, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose itvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovės kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė materialiosios teisės normas dėl sandorio pripažinimo niekiniu ir negaliojančiu bei jo pasekmių (CK 1.78 straipsnio 5 dalis, 1.74 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 6.969 straipsnio 4 dalis). Šalių sutartimi, be kita ko, buvo aiškiai apribotos atsakovės daiktinės teisės į jai priklausančius žemės sklypus, todėl toks sandoris privalėjo būti notarinės formos, o nustatytos formos nesilaikymas lėmė jo negaliojimą. Nors žemesnės instancijos teisme šis sutarties negaliojimo klausimas nebuvo keliamas, bet teismas neturėjo kliūčių šį sandorį pripažinti niekiniu *ex officio*.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas, konstatuodamas, kad Jungtinės veiklos sutartis pasibaigė ieškovams ją nutraukus dėl esminio sutarties pažeidimo, netinkamai taikė CK 6.217 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas. Teismas nepagrįstai nusprendė, kad sutartis nutraukta dėl atsakovės padaryto esminio pažeidimo (jos intereso tęsti santykius praradimo). Pagal teismų praktiką vertinant, ar sutarties pažeidimas esminis, svarbu nustatyti, ar sutartis sąmoningai nevykdyta, ar dėl aplaidumo, sutarties nutraukimo pagrindai turi būti realūs. Nagrinėjamoje byloje nebuvo nei faktinio, nei teisinio pagrindo esminiams sutarties pažeidimui konstatuoti: atsakovės netenkino paskolos sutarties sąlygos; ji neatliko jokių veiksmų, kurie leistų pripažinti, jog ji neketina vykdyti sutarties. Teismas netinkamai aiškino jungtinės veiklos sutartį, neatsižvelgė į jos esmę, todėl padarė nepagrįstą išvadą vertindamas atsakovės veiksmus. Bylos aplinkybės leidžia pripažinti, kad būtent ieškovai pažeidė sutartį, nevykdydami jiems iš jungtinės veiklos kylančios esminės bendradarbiavimo pareigos. Be to, apeliacinės instancijos

0

teismas nepagrįstai netaikė specialios jungtinės veiklos partnerių atsakomybės ribas apibrėžiančios nuostatos (<u>CK 6.980 straipsnio</u> 2 dalis), pagal kurią partneriui nutraukus sutartį kyla pareiga atlyginti tik tiesioginius nuostolius. Nagrinėjamu atveju teismas ieškovams priteisė ne tik tiesioginių, bet ir netiesioginių nuostolių atlyginimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais i r jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo teismų praktikos ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Kasaciniu skundu neformuluojama teisės aiškinimo ir taikymo problema, kuri turėtų esminės reikšmės teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, atsakovei grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti mažajai bendrijai "Darnus NT vystymas" ir ko (j. a. k. 304750664) 1705 (vieną tūkstantį septynis šimtus penkis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. kovo 10 d. Luminor banke.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė